

Ühise eesmärgi nimel tegutsemine Energiatõhususe näitel

27.10.22 EPKK Infopäev

Märt Helmja

EPKK ja Maaülikooliga koostöös valminud video

Vaata [siit](#)

Roela rahvas protesteerib: ümber elamurajooni plaanitakse sadade meetrite pikkuses päikesepaneele (225)

Loodav ala tekitab majade ümber musta kasti

Tarmo Soomere: Rohepöörde keskne probleem pole mitte tehniline, vaid sotsiaalne

“Tulevik ei ole alanud seni, kui valitseb NIMBY-mõtteviis ehk “ükskõik kus, aga mitte minu tagaaias”.

Postimees 29.09.20

Elekter on täna rekordkallis: kuidas see päev üle elada ja oma tarbimist jälgida?

Täna on elektri börsihind võrreldes eilsega poole odavam

Seitsmesed uudised 16.10.2021

Tänane elektri hind on pühapäevaga võrreldes 95,6 protsenti kõrgem ja seda peamiselt umbes kella 16 kuni 20 vahel, kuid homsed hinnad ületavad nii hinna kui kestuse poolest. Elektri hind tundide löikes meentab ameerika mägesid ja tundub sama hirmuäratav.

Homme tuleb veel kallim elektri hind: 469,03 eurot megavatt-tunni kohta

BNS 06.12.2021

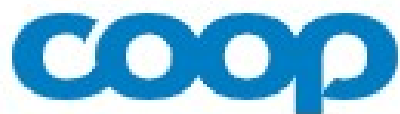
EESTI ARENGUFOND

- Eesti Arengufondi programm 1.07.2014- 31.12.2015
- Erinevate energiaühistu mudelitega osales 10 algatust:
4 KOV'i, 1 metsaühistu, 1 tööstuspargi haldaja, 1 KÜ, 3 kogukonda
- Õiguslik analüüs Glimstedt'I büroolt

Kogukonnaenergeetika parim kirjeldatud majandusmudel Eestis on **energiaühistu**. Energiaühistu näol on tegemist kogukondliku ühistegevusega, mille peamiseks eesmärgiks on toota, jaotada ja müüa oma seadmete kaudu oma liikmetele elektrienergiat ja soojust omatarbe katmiseks, kulude vähendamiseks ja parema elukeskkonna loomiseks.

Eesti Arengufond, „Energiaühistud Eestis?!“ https://energiatalgud.ee/img_auth.php/c/cf/Sipelgas%2C_K._Energia%C3%BChistud_Eestis._2014.pdf

Eesti
Metsaühistu

KEVILI
Põllumeeste ühistu

Kes on kogukond?

 6-20 kaasalööjat

 10 aktiivset liiget

 3-5 eestvedajat

Allikas: Kogukonnauuring. Peeter Vihma ja Madle Lippus 2014

“Kogukond on ühes piirkonnas elavad inimesed, kellel on ühine huvi ja ühine võime koostööks.”
Sotsioloog Peeter Vihma

TÜ Energiaühistu

Asutati 10.02.2021 asutajaliikmeid 36.

Märt Helmja

Kalle Kiigske

Annika Uudelepp

Rainer Paenurk

Indrek Allmann

Marti Hääl

Margus Puust

Lauri Bobrovski

Priit Salumaa

Marit Kauk-Kuusik

Peep Siitam

Andres Meesak

Aivi Telvik

Martin Kruus

Laura Kuusk

Jaanus Purga

Silver Hage

Indrek Nuume

Silver Sillak

Priit Lepasepp

Triinu Ossinovski

Urmas Pau

Kristi Timmo

Erki Ani

Mait õunpuu

Magnus Velling

Imbi Jürgen

Sulev Alajõe

Liisa Past

Kalle Kukk

Mihkel Tammo

Jana Krimpe

Georg Linkov

Henri Holtsmeister

Imre Taal

Tänaseks 84
ühistuliiget!

Mida teeb Energiaühistu?

- Energiaühistu toob kokku **kohaliku kogukonna, raha ja tehnilise kompetentsi.**
- Ühistus sünnivad taastuvenergia pargid kohaliku kogukonna **algatusel ja toel**, mitte vastu nende tahtmist.
- Liikmed **ise omavad** energiaparke, mitte energeetikaettevõtted.
- Tootes ise elektrit, jääb **tulu Eestisse** ja väheneb sõltuvus impordelektrist.
- **Investeeringuvõimalused** rohelise maailmavaate toetajatele.
- Kujundame targalt **avalikku ruumi**, ühendades ruumiloome ja rohepöörde.

Energiaühistu on positiivne platvorm

- Vaikne enamus vs häälekas vähemus
- Faktipõhisus vs emotsioon
- Ekspertarvamus vs Google
- Otsime võimalusi ja lahendusi vs vastasseis ja kaevikusõda
- Me kaasame ka kogukonnast eemal elavad inimesed, kes tahavad teha midagi reaalselt sünnikoha heaks

#MuHoov

Osaleda ja panustada saad sulle sobival viisil

Astu liikmeks

- Näitad oma toetust kohaliku roheenergia tootmisele,
- Väiksem elektriarve tänu kokkuhoitud võrgutasudele,
- Sul on liikmena võrdne hääl teistega

Tule saadikuks

- Oled kohaliku roheenergia eestvedaja,
- Osaled aktiivselt kohalike energiaprojektide arengus
- Teenid oma tööpanuse eest rohekapitali.

Osale investorina

- Saad osaluse kohalikus energiapargis,
- Teenid pikaajalist tulu oma investeeringust,
- Otsustad ise, millisesse projekti ja kui palju investeerida

Tulundusühistu oluliste otsuste tegemisel on igal liikmel võrdselt üks hääl.
Investeeringult tulu jaotatakse vastavalt iga liikme investeeringu suurusele projektis.

Saadikute koolitus

Vaata videot [siit](#)

Esimene park rajamisel!

HeaEnergiaMaja päikesepark

Majandus > Uudised > Eesti majandus

13800,00 € (99%)

Hiiu maale tuleb Eesti esimene kogukondlik päikesepark

PM Majandus

12. september 2022, 13:12

Projekti eluiga

30 aastat

Vabrikuväljak 10

Selgusid konkursi Edukas Eesti tublimad

Mis on tehtud?

- Rajame koos kohaliku kogukonnaga ühistuparke
- Koolitame KOV'e ja kogukondasid
- Vahendame ühistusiselt ja kogukondadele informatsiooni ekspertide ja rahastusvõimaluste kohta
- Anname sisendi seadusloomesse ja poliitikatesse
- Koostöö esindusorganisatsioonidega
- Propageerime kogukonnaenergeetikat ja taastuvenergialahendusi
- Vahendame ühistusiselt ja kogukondadele informatsiooni ekspertide ja rahastusvõimaluste kohta

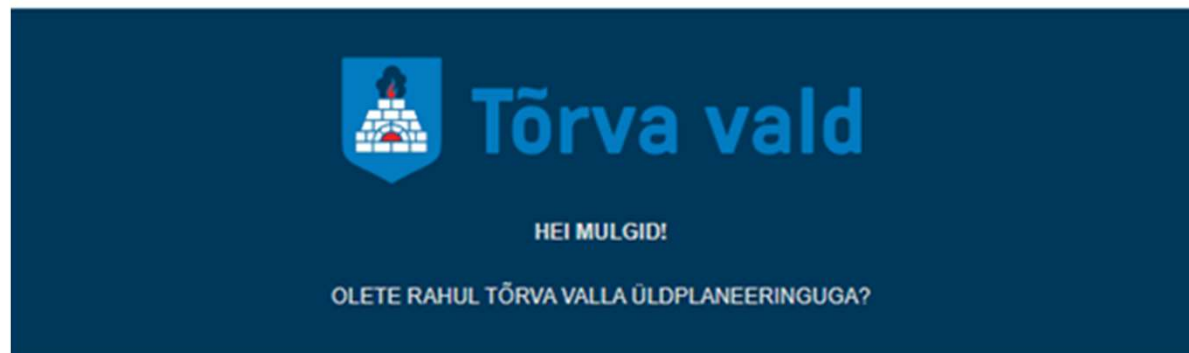
Kolmas arengukoosolek peetud

24. novembril kell 16.00
Energiaühistu Facebook live
ROHEVÄLK
Kuidas soodustada kodanike rohepööret?
Modereerib Peep Siitam

Telli meilt praktiline seminar
Kogukonnaenergeetika õpituba

Töörühmad

1. Koolituse töörühm
2. Planeeringute töörühm
3. Kommunikatsiooni töörühm
4. Läänemaa töörühm
5. Juriidika töörühm

Energiaühistu saatis ettepanekud Tõrva valla [üldplaneeringu eelnõule](#). Jagame saadud tagasisidet:

- **Tuulikuid** valla territooriumile ei planeerita. Põhjuseks riigikaitsetelised piirangud, mistõttu tuuleenergeetika teemat üldse [ei käsitletud](#).
- **Tuuleparkide** arendussoovi korral tuleb üldplaneeringu kohaselt algatada valla [eriplaneering](#), üksiku tuuliku korral [detailplaneering](#).
- **Päikeseparkide** rajamine on üldplaneeringus [soodustatud](#).

Kas meie liikmete hulgas on tuuleparkide rajamise huvi Tõrva vallas? Kuna Tõrva üldplaneering pole veel kehtestatud, siis on nüüd viimane aeg sekkuda kui eelöeldut oleks vaja parandada.

Räägi Energiaühistu abil üldplaneeringutes kaasa!

Email ühistuliikmetele + sots.media 06.01.2022

Energiaühistu kommunikatsioonikanalid

Energiaühistu
2 subscribers

HOME VIDEOS PLAYLISTS

Uploads PLAY ALL

ROHEVÄLK

Rohevälk: Kas taastuenergeetika on ilus?

1 view • 2 weeks ago

ROHEVÄLK

Rohevälk - Palun r...
aga ilma rohepesu...

2 views • 2 weeks ago

Arvamusfestivali arutelu - Mis on energiaühistus...

16 views • 1 month ago

ROHEVÄLK

Rohevälk: Kuhu me rohepöördega liigume ja...

31 views • 2 months ago

ROHEVÄLK

Rohevälgu eelarutelu - Kuidas ja miks tekkis Rohevälk?

23 views • 2 months ago

Energiaühistu
Rohevälk: Kuhu me rohepöör...

▶ 8

Energiaühistu
Rohevälk: Raha rohepöördes

▶ 2

Energiaühistu
Rohevälk - Kuidas saame sobiva elektrihinna?

▶ 2

Kogukondlik energia

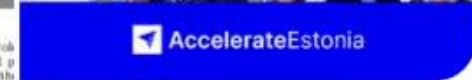
Ühistuline mõtteviis laieneb ka taastuenergia valdkonda – nende võimalustega said huvilised tutvuda oktoobris toimunud seminaril "Roheline Hiumaa" õpitoad.

KÄTI KUUK
kat.kuuk@vabariik.ee

Seminarikutses oli pilkupüüdev "Tule toots saama, kuidas taastuenergia lahendustega elektrihinna tulla vastu võista". Lahenduste tuum peitub kogukondlikkuses, mis tähendab, et asutena või väikesena kogukonna liikmed – elanikud, ettevõtjad, muusikud ja muusikud – peavad selgelt ühise eesmärgi nimel kokku. Seejuures on igal liikmel üks hääle, vaatamata panustatud rahale.

Hiumaa valdavalitsuse korraldatud seminaril osalenud vallavanem Jannus Raad ning Hiumaa energia- ja Mätskva koostanud Tarto

ei ole teinud, vaid kõik tahame, et p...
knevandataks vähi

Kogukonnaenergeetika töötoad

27.08. Orjakul

16.09. Kuressaares

05.10 Kärdlas

20.10. Laulasmaal

Telli meilt praktiline seminar

Kogukonnaenergeetika õpituba

ENERGIA ÜHISTU

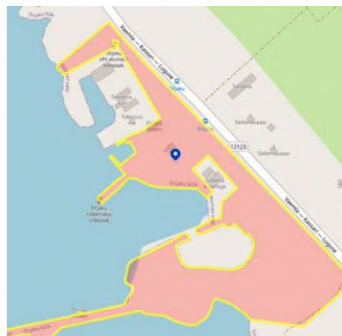
IREXPLORER

Kogukonna kaasamine ja informeerimine, rahastusmudeli koostamine.

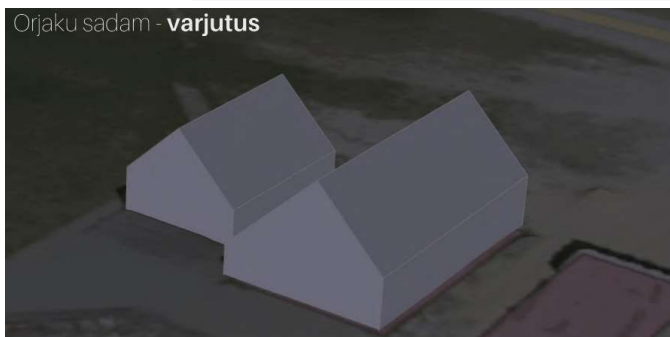
Taastuenergia asukohtade leidmine, parkide mudeldamine ja tasuvusarvutused.

Orjaku sadam - piirangud

- Ehituskeelutsoonid
- Kaitsealused taimed
- Kaitsealused loomad ja nende elupaigad
- Infrastruktuur
- Looduskaitseala

Orjaku sadam - varjutus

Orjaku sadam - potentsiaal

 AccelerateEstonia

- Tallinna pilootprojektid
 - Paljassaare Loomade Varjupaigas,
 - Tondiraba Jäähall
 - Pääsküla Prügila
- Lääne-Harjus Laulasmaa Kool, Saaremaal Pärsama Hooldekodu

Loome Eestis innovatiivse kogukonnaenergeetika mudeli, kus kogukonnad koos omavalitsusega ise valmistavad ette taastuvenergia projekte ning toodavad energiat kohapeal ja kohalikele.

Kogukonnaenergeetika mudel

Narva

- Ühistulise elektritootmise puhul ei ole oluline suure osakaalu omandamine paigaldatud koguvõimsusest. Tähtsam on ühistulise energiatootmise kaudu kaasata võimalikult suurt hulka inimesi ning innustada neid keskkonnasõbralikke lahendusi eelistama.
- Energiaühistu võimaldab elanikel paindlikult ja riske hajutades ise rohelist energiat toota ja tarbida pakkudes seejuures alternatiivi individuaalsele väiketootmisele ning elektriturust sõltumisele.
- Ühistulise energiatootmise toetamine võimaldab mitmekesistada elektrienergia tootmist ja suurendada varustuskindlust
- Narvas ei tegutse hetkel energiaühistuid. 2035. aasta miinimumeesmärgiks on seatud vähemalt **viie** energiaühistu tegutsemine.

Narva linna kliima- ja energiakava 2035

Tallinn

Kliimaneutraalne Tallinn

Tallinna säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise kava 2030

Tallinn

Meetme nr. 14 tegevused ja eesmärk:

- Päikeseenergia kasutamiseks sobivate pindade andmete koondamine ja kaardistamine ning kohalikus elektrivarustuses päikeseenergia kasutamise teadlikkuse ja võimekuse suurendamine;
- Päikesepaneelidest elektrit tootvate (nt vesinikku salvestavate) kogukondlike energiaühistute loomise ja toetamise mudeli väljatöötamine, sh finantsinstrumendi (nt kapitaligarantii) väljatöötamine ja rakendamine;
- Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri osakaalu suurendamine linna asutustes.
- Oluline on katseprojektide käivitamine (nt Pääsküla suletud prügilabaasil).
- Aastaks 2030 on kohalike energiaühistute arv Tallinnas **5**

<http://tondirabaicehall.ee/tondiraba-jaahall/>

Foto: Öhtuleht, Heiko Kruusi

<https://aktal.tallinnlv.ee/static/Koosole>

Energiaühistu pakkumine

- Annab kogukonnale administratiivse struktuuri ehk “valmislahenduse” taastuvenergia projektiga sujuvaks liitumiseks
- Esindab neid taastuv- ja hajaenergeetika projektis
- Osaleb projektis alates ettevalmistusest ja planeeringutest
- Hindab kogukonna kasu igas projekti faasis
- Annab kogukonnale võimaluse kasutada Energiaühistu finantsilist tuge

Kasutatavad tehnoloogiad

- taskukohane
- kasutatud kohapeal
- poest ostetav
- lahendab tavalise igapäevase probleemi

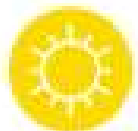

Energiaallikad ja rakendusala

Solar photovoltaic

Wind energy

Solid biomass

DISTRIBUTED GENERATION

Generation from plants connected at low and medium voltage, such as solar rooftops, micro wind turbines, etc.

BEHIND-THE-METER BATTERY

Small batteries that are connected at the consumer end and store electrical energy during periods of surplus generation.

SMART CHARGING ELECTRIC VEHICLES

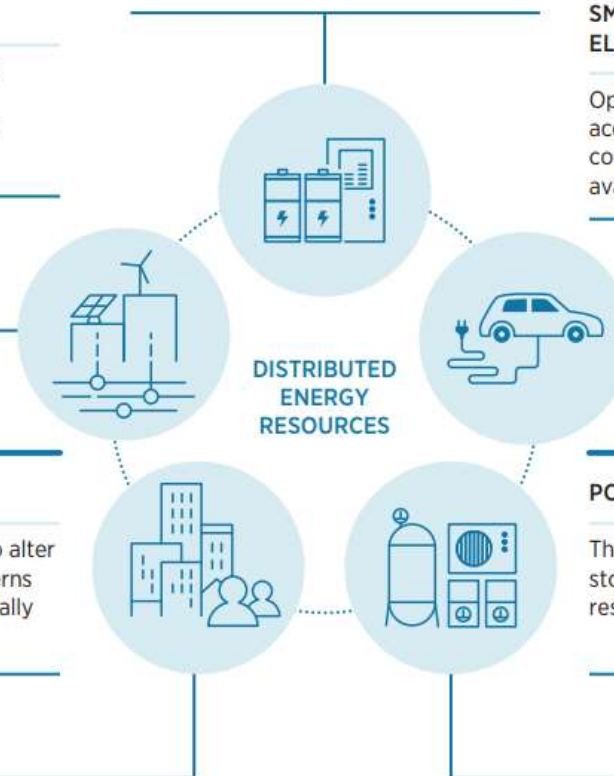
Optimising the charging process according to distribution grid constraints and local renewable energy availability, as well as driver preferences.

DEMAND RESPONSE

Process that enables consumers to alter their electricity consumption patterns and provide grid services, individually or through an aggregator.

POWER-TO-HEAT

Thermal boilers, heat pumps, thermal storage, etc. used to provide heat for residential purposes.

Ühistupark Belgias. Rajatud 2005, 2x0,8MW, investering 1,9mEUR

<https://www.beauvent.be/project/wind/windturbines-nieuwkapelle->

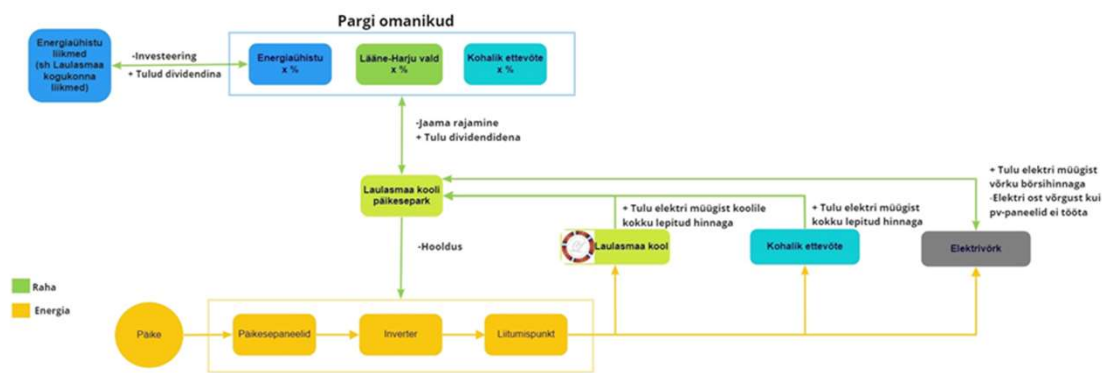

Ühistupark Beauvent Belgias. Rajanud 18 katuseparki alates 2019.a., väikseim 12 kW, suurim 144kW

<https://www.beuvent.be/project/zon/zonkracht>

Laulasmaa näide - kuidas KOV saab kaasa aidata

- Kogukonnaseminar 20.10.21
- Seminarile registreerus 92 inimest, neist 2/3 osales virtuaalselt. FB otseülekannet vaatas 533, rohevald.ee lehel 192 inimest.

<https://rohevald.ee/kogukonna-energeetika-ellukutsumine-laane-harju-vallas-seminar-ja-tootuba/>

Laulasmaa kool - maksimaalne potentsiaal

14,1 MWh/a

36,1 MWh/a

19,6 MWh/a

32,6 MWh/a

34,5 MWh/a

Kogutootlikkus
136,9 MWh/a

Kõrgessaare COOP näide - koostöö ettevõttega

- Katusepark
- Autode elektrit tootvad varjualused parklas

- By 2030, energy communities could own some **17% of installed wind capacity** and **21% of solar capacity**
- By 2050, almost **half of EU households** are expected to be **producing renewable energy**.

Tee esimene samm – astu liikmeks!

Märt Helmja

mart.helmja@energiayhistu.ee

energiayhistu.ee

